

במדינה

אולם עתה, כאשר קם פרייסלד בבית-המשפט, הודה הוא כי הוא מכיר אותו ממקום אחר.

דנציג הצנום, הודמה במקצת בהופעתו ל"קסטנר, תאר את יהדות-אירופה, כהולכת ל"טבח בהכנעה — ללא תקווה וללא רצון חיים

הלוי: "ההיית מתקומם, אילו ידעת לבטח, כי רכבות-הגירוש מטיעות את אשתך ואמך לטבח?"

דנציג: "הייתי הולך אתך." (לאחר שתיקה) "אינני יודע."

השופט שיחרר את העד, הכריז על הפסקה עד יום ה' זה, בו יחקר דנציג חקירת שתי-עורב על ידי הצדדים. כהן ותמירי נראו רושמים רשימות ארוכות, משך כל שעת העדות, והיה ברור כי הפעם לא יהיה עוד מקום לחיתור על נקודות.

רת

$$13 + 5 = \text{פילוג}$$

הפילוג בין אגודת-ישראל (אג"י) לבין פועלי אגודת-ישראל (פא"י), המכונים בפי יריביהם בשם: כמעט מפא"י, היה בשבוע שעבר לעובדה קיימת: פא"י החליטה להקים מוסד רבני משלה, המקביל למועצת גדולי-התורה, שהיתה עדיין הסמכות העליונה לשתי המפלגות כאחד. החלטה זו היתה הצעד האחרון בריב ישן.

הצעד הראשון נעשה עוד לפני זמן רב, שעה שהתקשרו אנשי-פא"י עם הסוכנות היהודית, דרשו תקציבים לשם הקמת בתי-ספר וישובים משלהם. מאז נמשכו החיכוכים וגברו: פא"י אירגנה את הנוער שלה

(המשך מעמוד 6)

דות זה לזה ומותרים על נקודה אחר נקודה זה לטובת זה. שניהם היו להוטים לסיים את הפרשה: לתמיד לא נותר עוד במה לזכות — לחיים כהן היו סיבות משלו.

אולם לאחר שחדלו הלוחמים להלום זה בזה, נכנס השופט לזירה, ניסה את כוחו הוא. היתה לו רשימת-עדים משלו. היה ברור כי לפני סימו את הדיונים, ירצה השופט, בני ימין הלוי, להבהיר את כל הנקודות המעוררות פלות לשביעות רצונו הגמורה. רק לאחר מכן יקח הוא את החומר לביתו, כדי להכין את פסק-הדין, אשר לא יעורר את קנאת חבריו למקצוע. השעה המכרעת קרבה.

בשבוע שעבר שוב נתמלא האולם המרווח של בית-הדין העליון, ירושלים, עד אפס מקום, כאשר עלה פיליפ פרוידיגר, תעשיין הסכסטי, אחד ממנהיגי היהדות הדתית ה"הונגרית", אל דוכן-העדים. כאשר הופיע קסטר (זו הפעם הראשונה משך חודשים), כ"שמקטורנו האפור תלוי על כתפיו, כרגיל, היה עליו לפרוץ דרך בהמון, לשבת בפינה מרוחקת. דומה היה כי הוא לא שם לב למי בטימ, שהופנו אליו מכל עבר.

פרוידיגר החליק את זקנקו האדום, סיפר בבאריטון עמוק על גירושי היהודים לוא"ל לרזה". כאשר נשאל אם הוא חושב את קסטנר לבוגד, ביקש העד רשות שלא להשיב: "גם אני הייתי שם — ולאדם שהיה שם קשה מאד לשפוט". מאוחר יותר, כאשר נחקר פרוידיגר על ידי חיים כהן, אישר כי קסטנר שיתף פעולה עם הנאצים, אך לדעתו לא נעשה הדבר במטרה זדונית בפינה המרוחקת חייך קסטנר קלות.

הוא הכיר אותו. עדות של ראובן הכס, מי שהיה אחד ממנהיגי ההצלה, עשהה

פירות וירקות
טריים חשובים מאד לתזונת האדם
בירקות ופירות טריים מצויים
מ'נרלים וויסאמינים בשפע.
החיונים לבריאותך. ירקות ופירות
טריים וקרירים וסלמים למיניהם
נשמרים יפה בתוך
מקרר הספיגה אמקור.

האפז'יק היחידים:
אומיא בע"מ
 תל-אביב:
 ז'נך נחח תקוה 16, טל. 3228
 חיפה:
 דח' ביאליק 8, טל. 67201

עד פרוידיגר ונאשם גרינוודד בפניה מרוחקת, חיזן

כגוף מעורב של בנים ובנות, שמה את ה"דגש על התישבות ועבודה מאורגנת, הרחיקה לכת אפילו עד כדי הסכמה לשירות ל"אימי לבנות — אם כי במסגרת של עבודה בקיבוצים דתיים. יתר על כן: פא"י דגלה בחינוך ממלכתי-דתי — דבר אשר בו נלחמה אג"י בחימה שפוכה.

הקשר האחרון. אג"י נהגה באדיבות, הזמינה את פא"י להשתתף בכנסיה הגדולה, שנערכה בירושלים לפני חודשים. אנשי פא"י לא הופיעו. היה זה פילוג גלוי, אילולא ה"קשר האחרון שנתר בין שתי המפלגות: שלושה עשר הרבנים של מועצת גדולי-התורה — המוסד הקובע את קו פעולתה של היהדות הדתית בעולם, מגן על זכויותיה בפני השלטונות בארץ ובגולה.

השבוע איבדו אג"י ופא"י גם את הקשר האחרון: פא"י הודיעה שהיא עומדת לארגן מועצה נפרדת, מורכבת מחמישה רבנים ב"ראשותו של הרב צבי פסח פראנק, אב"בית" הדין הרבני בירושלים.

בנו של פראנק, הרב תנחום פראנק, מזכיר הרבנות בירושלים, הכחיש ידיעה זאת בכל-תוקף: "אבי לא היה ולא יהיה איש מפלגה. הוא אפילו אינו יודע על כל העניין: הוא חולה."

רושם עז בקיצורה. היא הסתכמה לשתי נקודות עיקריות:

- לדעתו, לא היו סיכויים להשיג דבר מן הנאצים; הסיכוי היחיד היה להעלות את המאמצים לרמה פוליטית.
- הוא קיבל ידיעות מברלין כי גוראל ס. ס. קורט בכר חיבל בכל מאמצי-ההצלה, כדי לסחוט סכומי-כסף נוספים מקסטנר.

השלישי ברשימת-השופט, חבר מערכת דבר, מי שהיה סגן-יושב-ראש הוועדת-ההצלה, הלל דנציג, עבר כמה רגעי מבוכה על דוכן-העדים: בשלב מוקדם יותר של המשפט סיפר עד הסינגוריה, פרייסלד, כי כאשר החלו הגירושים מגטו קלוד לאושוויץ, יעץ לו דנציג להיות הראשון בתור, כדי לתפוס מקום טוב יותר. דנציג שיגר מכתב לבית-המשפט, הצהיר שאינו מכיר את פרייסלד;

* האולם הישן, הקטן יותר, אשר ראה את חולדת המשפט, הפך למזכירות: הקצרניות של הכנסת עובדות ללא הרף, מנסות להתגבר על ערימת החומר ההולך ומצטבר.

** שם מוסוה זה נתנו הגרמנים למחנה-ההשמדה אושוויץ, כדי להפיג את חששות המגורשים.

פקידות

לבוגרי בתי ספר יסודיים ולתלמידי גימנסיה

שנת למודים אחת שנה למוד עממי כתות בוקר, צהריים וערב

בית-ספר למסחר, תל-אביב, רח' בן יהודה 73, פנת מאסו שעות המשרד: 9-1; 4-8.

"לאור"

כביסה לבויה

זיוה, אבקת כביסה ללא סבון, הראשונה בישראל, מרככת את המים ומציא את הלכלוך בין רגע.

זיוה מצוינת להשרייה, להרחחה ולכביסה. זיוה כובסת באורח יסודי, ללא עמל, ומעל לכל — שומרת על הכבסים.

הלבנים יהיו צחויים ללא הלכנה וכחול, רק על ידי כביסה בזיוה.

האשה הנבונה משתמשת דק בזיוה, השומרת על הכביסה וחוסכת עמל לכובסת

